

CĂLINA JUGASTRU

Drept civil. Obligațiile

Ediția a 2-a

Editura
Hamangiu

Cuprins

Prima verba	V
--------------------	----------

Abrevieri	XXIII
------------------	--------------

PARTEA I. CONSIDERAȚII PRIVIND OBLIGAȚIILE CIVILE	1
--	----------

Capitolul 1. Precizări terminologice. Noțiunea și structura obligației civile	1
--	----------

<i>Secțiunea 1. Noțiunea și evoluția obligației civile</i>	<i>1</i>
--	----------

§1. Noțiune	1
-------------	---

§2. Scurtă privire istorică	2
-----------------------------	---

<i>Secțiunea a 2-a. Elementele raportului obligațional</i>	<i>3</i>
--	----------

Capitolul 2. Clasificarea obligațiilor	6
---	----------

<i>Secțiunea 1. Obligații născute din acte juridice, obligații născute din fapte juridice</i>	<i>6</i>
---	----------

<i>Secțiunea a 2-a. Obligații de mijloace, obligații de rezultat</i>	<i>6</i>
--	----------

<i>Secțiunea a 3-a. Obligații de a da, obligații de a face, obligații de a nu face</i>	<i>9</i>
--	----------

<i>Secțiunea a 4-a. Obligații obișnuite, obligații reale, obligații opozabile terților</i>	<i>10</i>
--	-----------

<i>Secțiunea a 5-a. Obligații civile, obligații naturale</i>	<i>12</i>
--	-----------

Capitolul 3. Izvoarele obligațiilor	13
--	-----------

<i>Secțiunea 1. Scurte considerații istorice</i>	<i>13</i>
--	-----------

<i>Secțiunea a 2-a. Reglementarea actuală</i>	<i>14</i>
---	-----------

PARTEA A II-A. ACTUL JURIDIC CIVIL – IZVOR DE OBLIGAȚII	15
--	-----------

Capitolul 1. Contractul civil	15
--------------------------------------	-----------

<i>Secțiunea 1. Noțiunea de contract civil. Clasificări</i>	<i>15</i>
---	-----------

§1. Contractul – izvor de obligații	15
-------------------------------------	----

1.1. Definiția contractului în Codul civil român	15
--	----

1.2. Contractul de consum	16
---------------------------	----

1.3. Contractul civil	16
-----------------------	----

1.4. Aspecte privind libertatea contractuală	17
--	----

§2. Privire istorică asupra evoluției instituției contractului	19
--	----

2.1. Dreptul contractual roman	19
--------------------------------	----

2.2. Dreptul medieval al contractelor	20
---------------------------------------	----

2.3. Contractele în dreptul modern	20
------------------------------------	----

§3. Clasificarea contractelor civile	21
3.1. Contracte sinalagmatice (bilaterale), contracte unilaterale – art. 1.171 C. civ.	21
3.1.1. Noțiune	21
3.1.2. Contractele sinalagmatice imperfecte	22
3.1.3. Interesul clasificării	23
3.2. Contracte cu titlu oneros, contracte cu titlu gratuit (art. 1.172 C. civ.)	24
3.2.1. Noțiune și reglementare	24
3.2.2. Interesul clasificării contractelor în contracte cu titlu oneros și contracte cu titlu gratuit	24
3.3. Contracte comutative, contracte aleatorii (art. 1.173 C. civ.)	25
3.3.1. Noțiune și reglementare	25
3.3.2. Interesul clasificării	26
3.4. Liberalități și contracte dezinteresate	26
3.4.1. Noțiune	26
3.4.2. Interesul clasificării	27
3.5. Contracte consensuale, contracte solemne, contracte reale (art. 1.174 C. civ.)	27
3.5.1. Noțiune și reglementare	27
3.5.2. Interesul clasificării	30
3.6. Contracte cu executare imediată, contracte cu executare succesivă	30
3.6.1. Noțiune	30
3.6.2. Interesul clasificării	31
3.7. Contracte numite, contracte nenumite (art. 1.168 C. civ.)	32
3.7.1. Noțiune și reglementare	32
3.7.2. Interesul clasificării	32
3.8. Contracte negociate, contracte de adeziune, contracte forțate	32
3.8.1. Noțiune	32
3.8.2. Interesul clasificării	34
<i>Secțiunea a 2-a. Încheierea contractului</i>	35
§1. Oferta	35
1.1. Noțiune. Condițiile ofertei de a contracta	35
1.2. Forța obligatorie a ofertei	37
1.2.1. Reglementarea Codului civil	37
1.2.2. Teorii privind natura juridică a ofertei de a contracta	38
1.2.2.1. Teoria ofertei – act juridic unilateral, izvor de obligații	38
1.2.2.2. Teoria antecontractului	39
1.2.2.3. Teoria răspunderii civile delictuale	39
§2. Acceptarea	39
2.1. Noțiune, condiții	39
2.2. Formele acceptării	40

2.3. Oferta și antecontractul	41
2.3.1. Oferta și promisiunea sinalagmatică de a contracta	41
2.3.2. Oferta și antecontractul unilateral	42
2.4. Convenția de <i>porte-fort</i> și oferta	42
§3. Momentul și locul încheierii contractului	43
3.1. Momentul încheierii contractului	43
3.2. Locul încheierii contractului	44
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele generale ale contractului civil</i>	45
§1. Privire asupra principiilor care guvernează efectele contractului civil	45
§2. Principiul forței obligatorii a contractului civil	46
2.1. Noțiune, sediul materiei	46
2.2. Excepții de la principiul forței obligatorii a contractului	46
2.3. Precizări în raport cu forța obligatorie a contractului	47
2.3.1. Forța obligatorie în raport cu părțile contractante	47
2.4. Forța obligatorie în raport cu instanța de judecată. Problema impreviziunii	50
2.4.1. Revizuirea convențională a contractului	50
2.4.1.1. Nominalismul monetar	50
2.4.2. Mecanisme de revizuire convențională	52
2.4.3. Impreviziunea contractuală	54
2.4.3.1. Definiție, condiții	54
2.4.3.2. Efectele impreviziunii	55
§3. Principiul relativității efectelor contractului civil	56
3.1. Semnificația principiului. Părți, terți, avânzi-cauză	56
3.2. Excepțiile de la relativitatea efectelor contractului	58
3.2.1. Excepțiile aparente de la relativitatea efectelor contractului	58
3.2.1.1. Promisiunea faptei altuia (convenția de <i>porte-fort</i>)	58
3.2.1.1.1. Sediul materiei	58
3.2.1.1.2. Noțiune. Formele promisiunii faptei altuia	58
3.2.1.1.3. Aplicații ale convenției de <i>porte-fort</i>	59
3.2.1.1.4. Obiectul contractului de <i>porte-fort</i>	59
3.2.1.1.5. Efectele promisiunii pentru altul	59
3.2.1.2. Acordurile colective	60
3.2.1.3. Acțiunile directe	61
3.2.1.4. Reprezentarea	61
3.2.1.4.1. Noțiune. Izvoarele reprezentării	61
3.2.1.4.2. Condițiile și efectele reprezentării	62
3.2.1.4.3. Ratificarea	63
3.2.2. Excepții reale de la relativitatea efectelor contractului.	
Stipulația pentru altul – excepție veritabilă de la principiul relativității efectelor contractului	63
3.2.2.1. Privire istorică asupra contractului în favoarea unei terțe persoane	63

3.2.2.2. Noțiune	64
3.2.2.3. Reglementare, aplicații practice	64
3.2.2.4. Natura juridică	65
3.2.2.5. Condițiile contractului în favoarea unei terțe persoane	66
3.2.2.6. Efectele stipulației pentru altul	66
§4. Principiul opozabilității efectelor contractului civil	67
4.1. Opozabilitate și relativitate	67
4.2. Simulația	68
4.2.1. Precizări terminologice. Natura simulației	68
4.2.2. Condițiile de valabilitate ale simulației	69
4.2.3. Formele simulației. Delimitări	70
4.2.4. Simulația prin interpunere de persoane și mandatul fără reprezentare	71
4.2.5. Efectele simulației	72
4.2.6. Considerații privind acțiunea în simulație	73
4.2.7. Acțiunea în simulație și acțiunea oblică (subrogatorie)	75
4.2.8. Acțiunea în simulație și acțiunea revocatorie (pauliană)	75
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele speciale ale contractelor sinalagmatice</i>	75
§1. Excepția de neexecutare (<i>exceptio non adimpleti contractus</i>)	76
1.1. Noțiune, reglementare	76
1.2. Fundament	77
1.3. Condiții	77
1.3.1. Condiții care privesc obligațiile contractuale	77
1.3.2. Condiția privind invocarea excepției de neexecutare	78
1.4. Efecte	79
§2. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor	79
2.1. Noțiune. Reglementare	79
2.2. Fundament	80
2.2.1. Codul civil de la 1865	80
2.2.2. Reglementarea actuală	81
2.3. Rezoluțiunea judiciară	81
2.4. Rezoluțiunea unilaterală	83
2.4.1. Reglementare, definiție	83
2.4.2. Condițiile rezoluțiunii unilaterale	83
2.5. Rezoluțiunea convențională	84
2.6. Efectele rezoluțiunii	86
2.7. Rezoluțiunea și nulitatea contractului	86
2.8. Rezilierea contractelor sinalagmatice	87
2.9. Reducerea prestațiilor	87
§3. Riscul contractului	88
3.1. Noțiune. Reglementare	88
3.2. Imposibilitatea de executare	88
3.3. Riscul în contractele translativ de proprietate	89

Capitolul 2. Actul juridic unilateral de drept civil	90
<i>Secțiunea 1. Actul unilateral în Codul civil – „dispoziții generale”</i>	90
§1. Noțiuni, terminologie, clasificări. Regim juridic	90
1.1. Noțiuni	90
1.2. Aspecte terminologice	92
1.2.1. Autor – parte	92
1.2.2. Aspecte de sinonimie	94
1.2.3. Act unilateral, contract unilateral	94
1.2.4. Scurt traseu istoric privind actul unilateral	95
1.3. Clasificări și grupări ale actelor juridice unilaterale	95
1.4. Regimul juridic al actului unilateral	97
1.4.1. Condiții de fond	98
1.4.2. Condiții de formă	102
1.4.3. Efectele actului juridic unilateral	103
1.5. Actele unilaterale supuse comunicării	105
§2. Repere privind actele juridice unilaterale – sursă de obligații	106
2.1. Promisiunea unilaterală	107
2.2. Promisiunea publică de recompensă	109
2.2.1. Noțiune, trăsături, natură juridică	109
2.2.2. Revocarea promisiunii publice de recompensă	112
 PARTEA A III-A. FAPTELE JURIDICE LICITE – SURSE OBLIGAȚIONALE	 115
Capitolul 1. Gestiunea de afaceri	115
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	115
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile gestiunii de afaceri</i>	116
§1. Gerarea intereselor altei persoane	116
1.1. Conținutul gestiunii de afaceri	116
1.2. Inițiativa gerantului	117
§2. Intenția de a gera interesele altuia	120
§3. Oportunitatea gestiunii	122
§4. Imposibilitatea, pentru gerat, de a se ocupa de propriile afaceri	124
<i>Secțiunea a 3-a. Obligațiile gerantului</i>	124
§1. Obligația de înștiințare	124
§2. Continuarea gestiunii	125
§3. Diligența datorată de gerant	126
§4. Obligația de a da socoteală	126
<i>Secțiunea a 4-a. Gestiune fără reprezentare, gestiune cu reprezentare</i>	126
<i>Secțiunea a 5-a. Obligațiile geratului</i>	127
§1. Rambursarea cheltuielilor	127
1.1. Categoriile de cheltuieli rambursabile	127

1.2. Împotrivirea beneficiarului gestiunii	128
1.3. Gestiunea inoportună	128
§2. Repararea prejudiciului	129
§3. Executarea obligațiilor generate în numele ori în beneficiul său [art. 1.337 alin. (2)]	129
<i>Secțiunea a 6-a. Indemnizarea gerantului</i>	130
<i>Secțiunea a 7-a. Ratificarea gestiunii</i>	131
Capitolul 2. Plata nedatorată	133
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	133
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile plății nedatorate</i>	134
§1. Efectuarea unei plăți	134
§2. Intenția de a stinge o datorie	134
§3. Absența datoriei	134
§4. Eroarea	135
<i>Secțiunea a 3-a. Situații în care nu este plată nedatorată</i>	136
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele plății nedatorate</i>	137
§1. Acțiunea în restituire	137
§2. Problema prestațiilor executate în temeiul unui act juridic nul	137
§3. Plata primită cu bună-credință de creditor	138
§4. Restituirea plății anticipate	139
4.1. Noțiune	139
4.2. Reguli aplicabile restituirii	140
4.2.1. Restituirea plății nedatorate	140
4.2.2. Deteriorarea sau scăderea de valoare a bunului	141
Capitolul 3. Îmbogățirea fără justă cauză	142
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	142
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții. Efecte</i>	143
§1. Condițiile îmbogățirii fără justă cauză	143
§2. Efectele îmbogățirii fără just temei	145
2.1. <i>Actio de in rem verso</i>	145
2.2. Îmbogățirea justificată	145
2.3. Condițiile restituirii	147
2.4. Caracterul subsidiar	148
PARTEA A IV-A. RĂSPUNDEREA CIVILĂ	151
Capitolul 1. Coordonatele generale ale răspunderii civile	151
<i>Secțiunea 1. Răspunderea civilă – noțiune, forme</i>	151
§1. Preliminarii	151
1.1. Noțiunea răspunderii civile	151
1.2. Formele răspunderii civile	152

§2. Unitate/dualitate în răspunderea civilă	153
§3. Dreptul de opțiune	156
§4. Răspunderea civilă a profesioniștilor	157
§5. Obligațiile necontractuale în dreptul internațional privat	158
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile răspunderii civile delictuale</i>	
<i>(extracontractuale)</i>	160
§1. Fapta ilicită	160
1.1. Reglementare	160
1.2. Noțiuni	161
1.3. Caracteristici	162
1.4. Autonomie	163
§2. Prejudiciul	163
2.1. Noțiuni	163
2.2. Aspecte privind regimurile speciale de indemnizare	164
2.2.1. Prevederile Codului civil român	164
2.2.2. Pagubele generate de produsele cu defecte	166
2.2.2.1. Domeniul de aplicare a Legii nr. 240/2004	166
2.2.2.2. Temeiul răspunderii pentru prejudiciu	167
2.2.2.3. Condițiile acțiunii în reparație. Prejudicii reparabile	167
2.2.2.4. Situații în care prejudiciul nu va fi reparat	168
2.2.3. Daunele nucleare	169
2.2.3.1. Cadrul normativ	169
2.2.3.2. Prejudiciile pentru care intervine răspunderea	169
2.2.3.3. Persoane responsabile. Cazurile în care nu se răspunde pentru prejudiciu	170
2.2.4. Prejudiciul ecologic	170
2.2.4.1. Definiții în legislația specială	170
2.2.4.2. Fundamentul răspunderii pentru daune ecologice	171
2.2.4.3. Repararea prejudiciului ecologic	172
2.2.5. Prejudiciile cauzate prin erori judiciare	173
2.2.6. Prejudiciile cauzate prin acte administrative ilicite ale autorităților publice	174
§3. Cauzalitatea	174
3.1. Definiție. Reglementare	174
3.2. Prejudiciul generat de un complex de împrejurări	175
§4. Vinovăția	177
4.1. Noțiune. Terminologia noului Cod civil	177
4.2. Elementele vinovăției	177
4.3. Formele vinovăției civile	178
4.4. Gradele culpei	178
4.5. Criterii particulare de apreciere a vinovăției în Codul civil	179
4.6. Vinovăția în cazul profesioniștilor	180

Capitolul 2. Formele răspunderii civile delictuale	182
<i>Secțiunea 1. Răspunderea pentru fapta proprie a persoanei fizice</i>	182
§1. Drept subiectiv civil și interes legitim	182
1.1. Drept subiectiv civil – interes indemnizabil	182
1.2. Indemnizarea interesului legitim. Traseu jurisprudențial și doctrinar	185
§2. Cerințele interesului indemnizabil – <i>de lege lata</i>	187
2.1. Noțiune și reglementare	187
2.2. Situații de fapt indemnizate sub genericul interesului	191
2.3. Limitele indemnizării interesului	192
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de minor sau de persoana care beneficiază de consiliere judiciară sau de tutelă specială (art. 1.372 C. civ.)</i>	193
§1. Retrospectiva reglementării. Actuala stare legislativă	193
§2. Domeniul de aplicare al art. 1.372 alin. (1) C. civ.	200
2.1. Persoanele pentru care se angajează răspunderea	200
2.2. Persoanele care răspund	202
§3. Fundamentul răspunderii	204
§4. Condițiile răspunderii	205
4.1. Condițiile generale	205
4.2. Condițiile speciale	206
§5. Repararea prejudiciului în ipoteze speciale. Exonerări.	
Acțiunea în regres	207
5.1. Ipoteza în care autorul faptei nu are discernământ	207
5.2. Cauze de exonerare de răspundere	207
5.3. Regresul	208
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea comitenților pentru prepuși</i>	208
§1. Terminologie. Condițiile răspunderii	208
1.1. Terminologie	208
1.2. Condițiile răspunderii comitenților pentru prepuși	209
1.3. Fundamentul reparării prejudiciului conform art. 1.373 C. civ.	211
1.4. Mecanismul reparării pagubei	211
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea pentru animale/pentru lucruri, în general/pentru ruina edificiului</i>	212
§1. Răspunderea pentru animale	212
1.1. Sediul materiei. Domeniu de aplicare	212
1.2. Fundamentul răspunderii	213
§2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri, în general	214
2.1. Sediul materiei	214
2.2. Condițiile răspunderii pentru lucruri, în general. Efecte	215
§3. Paza lucrului/paza animalului – condiție specială de angajare a răspunderii	216

§4. Răspunderea pentru ruina edificiului	218
§5. Alte cazuri de răspundere pentru prejudiciu	219
§6. Exonerări	219
<i>Secțiunea a 5-a. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudiciul cauzat prin fapte ilicite</i>	220
§1. Raporturile cu terții	220
§2. Raporturile dintre persoana juridică și organul de conducere	221
§3. Răspunderea persoanei juridice pentru prejudicii nepatrimoniale	222
Capitolul 3. Repararea prejudiciului	227
<i>Secțiunea 1. Principiile reparării prejudiciului</i>	227
§1. Repararea integrală a prejudiciului	227
1.1. Reglementarea noului Cod civil român	227
1.2. Semnificația și conținutul principiului reparării integrale	228
1.3. Componentele prejudiciului reparabil din perspectiva principiului reparării integrale	231
1.4. Cheltuielile efectuate de victimă pentru evitarea sau pentru limitarea prejudiciului	231
1.5. Pierderea șansei de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă	233
1.5.1. Reglementarea pierderii șansei în noul Cod civil român	233
1.5.2. Noțiune, trăsături caracteristice ale prejudiciului care constă în pierderea șansei	234
1.5.3. Evaluarea șansei pierdute	236
§2. Repararea în natură a prejudiciului	236
2.1. Noțiune. Sediul materiei	236
2.2. Stabilirea despăgubirilor	237
<i>Secțiunea a 2-a. Formele prejudiciilor civile. Formele reparației</i>	238
§1. Aspecte de terminologie	238
§2. Clasificări ale prejudiciilor civile	239
2.1. Prejudiciu material, prejudiciu nepatrimonial	239
2.1.1. Prejudiciul material	239
2.1.2. Prejudiciul nepatrimonial	241
2.1.2.1. Noțiune	241
2.1.2.2. Delimitări	244
2.2. Prejudiciu cauzat patrimoniului, prejudiciu cauzat persoanei	247
2.2.1. Delimitări	247
2.2.2. Componente	248
2.2.3. Cheltuielile efectuate pentru limitarea sau pentru evitarea prejudiciului	249
2.2.4. Obligația de a diminua prejudiciul sau de a evita agravarea prejudiciului	249
2.2.4.1. Documente internaționale. Legislație națională	249

2.2.4.2. Practică judiciară	250
2.3. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral	251
2.3.1. Prejudiciu patrimonial – prejudiciu nepatrimonial	251
2.3.2. Prejudiciu material, prejudiciu corporal, prejudiciu moral	251
2.3.3. Prevederile noului Cod civil român	255
2.3.4. Problema baremizării în materia prejudiciului corporal	256
2.3.5. Varietățile prejudiciului corporal	258
2.3.5.1. Prejudiciul de agrement	258
2.3.5.2. Pierderea speranței de a realiza un proiect de viață familială normală	277
2.3.5.3. Alte varietăți ale prejudiciului corporal	286
2.4. Alte clasificări ale prejudiciilor	287
2.4.1. Prejudiciu extracontractual, prejudiciu contractual	287
2.4.2. Prejudiciu individual, prejudiciu colectiv, prejudiciu în masă	288
2.4.3. Prejudicii instantanee, prejudicii succesive	289
2.4.4. Prejudiciu previzibil, prejudiciu imprevizibil	289
2.4.5. Alte clasificări	289
§3. Formele reparației	290
3.1. Obiectul reparației	290
3.2. Răspunderea solidară și raporturile între debitori. Regresul	290
3.3. Formele reparației	292
3.3.1. Repararea în natură – principiu al reparării pagubei	292
3.3.2. Repararea prin echivalent (echivalența pagubă – indemnizație)	292
3.3.2.1. Modalitățile de plată	292
3.3.2.2. Stabilirea despăgubirii prin acordul părților	293
3.3.2.3. Acordul părților consemnat în hotărârea de expedient	293
3.3.2.4. Prestațiile periodice	294
3.3.2.5. Data evaluării prejudiciului	297
<i>Secțiunea a 3-a. Prejudiciul în prezența cauzelor justificative</i>	297
§1. Legitima apărare	297
1.1. Noțiune, condiții	297
1.2. Repararea prejudiciului conform art. 1.360 alin. (2) și art. 1.362 C. civ.	299
§2. Starea de necesitate	301
2.1. Noțiune	302
2.2. Condiții	302
§3. Divulgarea secretului comercial	304
3.1. Secretul comercial – cauză exoneratoare de răspundere în noul Cod civil	304
3.2. <i>De lege ferenda</i>	305
§4. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege sau executarea ordinului superiorului	308

§5. Exercițiul drepturilor subiective	309
5.1. <i>Neminem laedit qui suo jure utitur</i>	309
5.2. Exercițiul dreptului subiectiv	310
5.3. Abuzul de drept – graniță a exercițiului dreptului subiectiv	311
§6. Consimțământul victimei. Problema acceptării riscurilor	312
6.1. Consimțământul victimei	312
6.1.1. Prejudiciile cauzate bunurilor	313
6.1.1.1. Clauzele de excludere a răspunderii civile	313
6.1.1.2. Clauzele care limitează răspunderea	313
6.1.2. Prejudiciile cauzate integrității fizice sau psihice ori sănătății	314
6.1.2.1. Regula	314
6.1.2.2. Excepții de la regula statuată în art. 1.355 alin. (3) C. civ.	315
6.1.3. Domeniul medical	315
6.1.3.1. Consimțământul – condiție a evitării malpraxisului	315
6.1.3.2. Obligația de informare – condiție prealabilă exprimării consimțământului pacientului. Obiectul informării medicale	317
6.1.4. Activitățile sportive	318
6.2. Acceptarea riscurilor	318
6.2.1. Semnificații	318
6.2.2. Arie de aplicare	319
§7. Forța majoră și cazul fortuit	320
7.1. Preliminarii	320
7.2. Forța majoră	322
7.3. Cazul fortuit	324
§8. Fapta victimei sau fapta terțului	326
§9. Anunțuri privitoare la răspundere	326
Capitolul 4. Răspunderea civilă contractuală	329
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Condiții</i>	329
§1. Considerații privind noțiunea de răspundere civilă contractuală	329
§2. Condițiile răspunderii civile contractuale	330
2.1. Fapta ilicită	330
2.2. Prejudiciul	330
2.3. Raportul de cauzalitate	334
2.4. Vinovăția	334
<i>Secțiunea a 2-a. Daunele-interese</i>	336
§1. Noțiune, clasificare	336
§2. Evaluarea daunelor-interese	337
2.1. Evaluarea judiciară	337

2.2. Evaluarea convențională	338
2.2.1. Clauza penală (art. 1.538-1.543 C. civ.)	338
2.2.2. Clauza de arvună	340
2.3. Evaluarea legală	340
<i>Secțiunea a 3-a. Punerea în întârziere a debitorului</i>	341
§1. Noțiune. Modalități de punere în întârziere	341
§2. Punerea de drept în întârziere	342
§3. Efectele punerii în întârziere	342
<i>Secțiunea a 4-a. Convenții de modificare a răspunderii contractuale</i>	343

Capitolul 5. Dreptul de gaj general al creditorilor. Garanțiile

obligațiilor. Cauzele de preferință	344
<i>Secțiunea 1. Dreptul de gaj general al creditorilor</i>	344
§1. Noțiune	344
§2. Gajul general – garanție generală a creditorilor	344
§3. Gajul general – garanție specializată	345
<i>Secțiunea a 2-a. Garanțiile generale ale obligațiilor</i>	346
§1. Acțiunea oblică	346
1.1. Noțiune, justificare	346
1.2. Domeniul de aplicare	346
1.3. Condițiile acțiunii oblice	347
1.4. Efectele acțiunii oblice	348
§2. Acțiunea revocatorie (pauliană)	348
2.1. Noțiune, natură juridică	348
2.2. Actele care pot fi revocate prin acțiunea pauliană	349
2.3. Condițiile acțiunii pauliene	350
2.4. Efectele acțiunii revocatorii	351
<i>Secțiunea a 3-a. Garanțiile personale</i>	352
§1. Fideiusiunea	352
1.1. Noțiune, feluri	352
1.1.1. Noțiune	352
1.1.2. Felurile fideiusiunii	352
1.2. Caractere juridice	353
1.3. Condiții cu privire la persoana fideiusorului	355
1.4. Efectele fideiusiunii	355
1.5. Încetarea fideiusiunii	359
§2. Scrisoarea de garanție	359
§3. Scrisoarea de confort	361
<i>Secțiunea a 4-a. Cauzele de preferință</i>	362
§1. Privilegiile	362
1.1. Definire, natură, caractere juridice	362
1.1.1. Definiție, natură juridică	362
1.1.2. Caracterele privilegiilor	362

1.2. Clasificarea privilegiilor	363
1.3. Concursul cauzelor de preferință	363
1.3.1. Regulile concursului	363
1.4. Stingerea privilegiilor	364
§2. Ipoteca	364
2.1. Dreptul de ipotecă – noțiune, natură și caractere juridice	364
2.1.1. Noțiune	364
2.1.2. Natura juridică	365
2.1.3. Caracterele ipotecii	365
2.2. Varietăți de ipoteci	366
2.3. Constituirea și publicitatea ipotecii	368
2.3.1. Constituirea ipotecii	368
2.3.2. Formele de publicitate	369
2.4. Efectele și stingerea dreptului de ipotecă	369
2.4.1. Efectele ipotecii	369
2.4.2. Stingerea ipotecii	370
§3. Gajul	370
3.1. Reglementare, precizări terminologice. Tipuri de gaj	370
3.2. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de gaj	371
3.3. Constituirea și efectele gajului	372
3.3.1. Constituirea gajului	372
3.3.1.1. Condiții privind părțile contractante	372
3.3.1.2. Condiții care privesc bunul gajat	373
3.3.1.3. Publicitatea gajului	373
3.3.2. Efectele gajului	374
3.3.2.1. Drepturile creditorului gajist	374
3.3.2.2. Obligațiile creditorului gajist	375
3.3.2.3. Drepturile debitorului	375
3.3.2.4. Obligațiile debitorului	375
3.4. Executarea și stingerea gajului	375
3.4.1. Executarea gajului	376
3.4.2. Stingerea gajului	376
§4. Dreptul de retenție	377
4.1. Considerații privind dreptul de retenție	377
4.2. Caracterele dreptului de retenție	377
4.3. Opozabilitatea și stingerea dreptului de retenție	378

PARTEA A V-A. MODALITĂȚILE OBLIGAȚIILOR. CIRCUITUL OBLIGAȚIILOR 379

Capitolul 1. Modalitățile obligațiilor. Obligațiile complexe 379

Secțiunea 1. Modalitățile obligațiilor 379

§1. Modalitățile obligațiilor. Dispoziții generale 379

§2. Condiția	379
2.1. Noțiune	379
2.2. Clasificare	380
2.3. Efectele condiției	380
2.4. Constatarea îndeplinirii condiției	381
§3. Termenul	382
3.1. Obligația afectată de termen	382
3.1.1. Definiție	382
3.1.2. Nerealizarea evenimentului	382
3.2. Categoriile de termene	383
3.2.1. Categoriile de termene în noul Cod civil	383
3.2.1.1. Termen suspensiv, termen extinctiv	383
3.2.1.2. Termen stabilit de părți, termen stabilit de instanță, termen prevăzut de lege	385
3.2.1.3. Termenul de grație	385
3.2.2. Clasificări în doctrină	386
3.3. Stabilirea judiciară a termenului	387
3.3.1. Reglementare	387
3.3.2. Aplicații particulare	387
3.4. Beneficiul termenului	388
3.5. Decăderea din beneficiul termenului	389
3.5.1. Noțiune, reglementare	389
3.5.2. Ipoteze legale de decădere din beneficiul termenului	390
3.5.3. Inopozabilitatea decăderii din termen	392
3.6. Exigibilitatea anticipată	393
<i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile complexe</i>	394
§1. Obligațiile alternative	394
1.1. Noțiune	394
1.2. Efectele obligațiilor alternative	394
1.2.1. Dacă alegerea aparține debitorului, obligația facultativă produce următoarele efecte	394
1.2.2. În cazul în care creditorul este cel îndreptățit să aleagă, efectele obligației alternative sunt diferite (art. 1.465 C. civ.)	395
§2. Obligațiile facultative	395
2.1. Noțiune	395
2.2. Efecte	395
§3. Obligații divizibile	395
3.1. Noțiune	395
3.2. Regim juridic	396
§4. Obligațiile indivizibile – excepție de la divizibilitate	396
4.1. Noțiune, reglementare	396
4.2. Efectele obligațiilor indivizibile	397

§5. Obligațiile solidare – excepție de la divizibilitate	397
5.1. Solidaritatea – excepție de la divizibilitatea obligațiilor	397
5.2. Solidaritatea activă	398
5.3. Solidaritatea pasivă	399
Capitolul 2. Transmiterea, transformarea și stingerea obligațiilor	401
<i>Secțiunea 1. Transmiterea și transformarea obligațiilor</i>	<i>401</i>
§1. Cesiunea de creanță	401
1.1. Noțiune, obiect	401
1.1.1. Definiție	401
1.1.2. Creanțe care pot fi cesionate. Creanțe excluse	401
1.1.3. Tipuri de cesiune de creanță	402
1.2. Condițiile cesiunii de creanță	402
1.3. Efectele cesiunii de creanță între părți	403
1.3.1. Efectul translativ al cesiunii	403
1.3.2. Garanțiile datorate de cedent	404
1.4. Efectele cesiunii cu privire la terți	404
1.4.1. Efecte cu privire la debitorul cedat	404
1.4.2. Efecte cu privire la alți cesionari ai aceleiași creanțe	405
1.4.3. Efecte cu privire la creditorii cedentului	405
1.4.4. Efecte între cesionar și debitorul cedat	406
§2. Subrogația	406
2.1. Noțiune, sediul materiei. Tipuri de subrogație	406
2.1.1. Izvoarele subrogației	406
2.1.2. Tipuri de subrogație	407
2.1.3. Subrogația legală	408
2.2. Efectele subrogației (art. 1.597 C. civ.)	408
§3. Preluarea de datorie	409
3.1. Noțiune	409
3.2. Modalitățile și efectele preluării de datorie. Ineficacitatea preluării datoriei	409
§4. Novația	410
4.1. Noțiune	410
4.2. Condițiile novației	411
4.2.1. Succesiunea a două obligații diferite	411
4.2.2. Intenția de a nova	412
4.3. Efectele novației	412
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de stingere a obligațiilor</i>	<i>413</i>
§1. Considerații privind mijloacele de stingere a obligațiilor	413
§2. Plata	414
2.1. Definiție. Temeiul plății	414
2.1.1. Definiție	414
2.1.2. Temeiul plății	415

2.2. Condițiile plății	416
2.2.1. Diligența cerută în efectuarea plății	416
2.2.2. Indivizibilitatea plății	417
2.2.3. Locul plății	418
2.2.4. Data plății	420
2.3. Cheltuielile plății	422
§3. Subiectele plății. Imputația plății	422
3.1. Subiectele plății	422
3.1.1. Persoanele care pot face plata	422
3.1.2. Persoanele care pot primi plata	424
3.1.3. Plata făcută unui terț	425
3.1.4. Plata făcută unui creditor aparent	426
3.2. Imputația plății	427
3.2.1. Codul civil de la 1865	427
3.2.2. Noua reglementare a imputației plății	428
3.2.2.1. Imputația convențională	428
3.2.2.2. Imputația unilaterală	429
3.2.2.3. Imputația legală	431
§4. Compensația	431
4.1. Noțiunea și utilitatea practică a compensației	431
4.2. Compensația legală	432
4.2.1. Generalități	432
4.2.2. Creanțe ce pot fi compensate	432
4.2.3. Cazuri în care nu operează compensația legală	433
4.2.4. Efectele compensației legale	433
4.3. Compensația convențională	433
4.4. Compensația judiciară	433
§5. Confuziunea	433
5.1. Noțiune	433
5.2. Efectele confuziunii	434
§6. Darea în plată	434
6.1. Noțiune și reglementare	434
6.2. Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	436
§7. Imposibilitatea fortuită de executare a obligațiilor	438
7.1. Noțiune	438
7.2. Condițiile și efectele imposibilității fortuite de executare	439

BIBLIOGRAFIE	441
---------------------	------------